

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

100-РІЧЧЯ
КАФЕДРИ РОСЛИННИЦТВА
Від витоків до сьогодення (1920-2020)

За загальною редакцією кандидата сільськогосподарських наук,
доцента О.С. Городецького

Біла Церква
2020

ББК
А
УДК

Авторський колектив:

В.С. Хахула, канд. с.-г. наук, доцент, декан АБТФ;

О.С. Городецький, Л.А. Козак, канд., с.-г. наук, доценти;

М.Б. Грабовський, доктор с.-г. наук, зав кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин.

Відповідальні за випуск: **О.С. Городецький, Л.А. Козак**.

100-річчя кафедри рослинництва. Від витоків до сьогодення (1920-2020) / В.С. Хахула, О.С. Городецький, Л.А. Козак та ін. За загальною ред. О.С. Городецького. – Біла Церква, 2020. – 52 с.

У книзі викладено історію створення та становлення кафедри рослинництва агробіотехнологічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, її сьогодення та перспективи подальшого розвитку.

ІСТОРІЯ ЗАСНУВАННЯ ТА ВІДОМІ ПОСТАТІ КАФЕДРИ

Практичні заняття у рослинницькому кабінеті

«рослинництво», «садово–огородництво» та «механізація сільського господарства» за напрямом «сільськогосподарське машинобудування».

Студенти під час навчань (1926 р.)

злакових культур, а саме ботанічного складу місцевих селекційних сортів пшениці озимої та ярої, ячменю.

Білоцерківський сільськогосподарський інститут,
1939 р.

Кафедра рослинництва бере свій початок з навчального рослинницького кабінету, який розпочав роботу з 1920 року в складі Білоцерківського технікуму хліборобства. У 1921 році технікум здійснював підготовку фахівців з трьох спеціальностей:

У 1926 році технікум отримав нову назву – Білоцерківський сільськогосподарський політехнікум, рільничий відділ якого до 1929 року випустив 130 фахівців. Основним напрямом роботи кабінету рослинництва, який очолював **Олександр Зиновійович Архимович** (очолював кафедру рослинництва у 1934–1937 рр.), у 20-ті роки ХХ ст. було вивчення зернових

У 1929 році Білоцерківський сільськогосподарський технікум було перейменовано у сільськогосподарський інститут з трьома факультетами: рослинництва, колективізації та механізації сільського господарства. Рослинницький кабінет відділення рільництва

перейменовано на кафедру рослинництва. Після чергової реорганізації інституту

частина кафедр Білоцерківського сільськогосподарського інституту була у складі Київського політехнічного інституту (нині Національний технічний університет – КПІ), який був відкритий у 1898 році.

У період із жовтня 1938 до вересня 1941 року та з червня 1944 до вересня 1947 року кафедру рослинництва очолював **Олексій Антонович Іванов**, відомий своїми дослідженнями з вивчення хімізму життєдіяльності окремих сортів пшениці озимої та хлібопекарських якостей борошна.

О.А. Іванов

Доктор с.-г. наук, професор
В.І. Пальчевський

Із 1948 року кафедру рослинництва очолив доктор сільськогосподарських наук, професор **Василь Іванович Пальчевський**, один з провідних вчених з польового кормовиробництва, автор ряду кущових сортів гарбузів та більше 200 наукових робіт. Він працював у Білоцерківському сільськогосподарському інституті до червня 1969 року. У цей час на кафедрі рослинництва сформувався досить великий науково-педагогічний колектив. Серед них був і ректор Білоцерківського сільськогосподарського інституту

М.С. Паламар, доценти О.О. Табенцький, П.М. Борис, А.С. Батура, В.Ф. Солондікова.

В період роботи В.І. Пальчевського завідувачем кафедри рослинництва досить ефективно проводили роботу зі створення нових сортів пшениці озимої під керівництвом професора

Співробітники кафедри рослинництва 1960–1970 рр.

М.С. Паламара, кормових буряків (доцент В.Ф. Солондікова), кукурудзи (доцент П.Д. Клименко).

Створено ряд оригінальних номерів пшениці озимої, кукурудзи та буряків кормових, які були передані в сортовипробування.

У цей період були значно розширені можливості наукових досліджень, чому сприяло наявність добре обладнаної лабораторії для проведення аналізів у системі «грунт–рослина–продукція», що забезпечувало комплексну оцінку досліджень з тієї чи іншої проблеми.

Професор М.С. Паламар

Після переходу професора В.І. Пальчевського на роботу в іншу установу в 1969 році, обов'язки завідувача кафедри тимчасово виконував ректор інституту, професор **Микола Степанович Паламар**. Під його керівництвом було створено і передано в сортовипробування сорти пшениці озимої БЦСГІ-1, БЦСГІ-2.

За його керівництва було підготовлено до захисту кандидатські дисертації аспірантів М.М. Мережко, А.Д. Гудими, Е.Г. Костилювої. Наукові розробки кафедри рослинництва в цей період були спрямовані на створення нового покоління сортів пшениці озимої.

Доцент кафедри рослинництва П.Д. Клименко в цей період займався

Державний екзамен з технологічних дисциплін (зліва направо: професори Г.І. Фіщенко, О.І. Рижеева, доцент Г.І. Навроцький, Герой соціалістичної праці, директор радгоспу ім. 9 січня 1905 року І.Л. Пирковський).

створенням нового покоління гібридів кукурудзи, а асистент А.С. Батура розробляв технологію їх вирощування з міжряддям 60 см. Доцент М.М. Любинецький розробив технологію вирощування сумісних посівів кукурудзи з соєю на силос.

Колектив кафедри 1960–1965 років мав у своєму складі більше 25 науково-педагогічних працівників, аспірантів, лаборантів.

Серед них були випускники різних ВНЗ не лише України, але й усього Радянського Союзу. Частина співробітників виконувала наукові дослідження в лабораторії селекції пшениці озимої, при кафедрі рослинництва, якою керував М.С. Паламар до 1970 року.

Для підсумкового контролю знань студентів під час захисту дипломних робіт, іспитів зі спеціальних дисциплін до складу Державної екзаменаційної комісії обов'язково включали представника з виробництва. Це, здебільшого, були директори передових господарств, головні агрономи, начальники виробничих сільськогосподарських управлінь.

Доктор с.-г. наук, професор
Ю.Я. Шанський

Із листопада 1971 до грудня 1981 року кафедру рослинництва очолював професор, доктор с.-г. наук **Юрій Якимович Шанський**. Його наукова діяльність була приурочена вивченню можливостей реалізації потенціалу сортів, гібридів соняшнику та інших олійних культур за різностороннього їх використання.

Ю.Я. Шанський автор більше 150 наукових статей, двох монографій. Ним був започаткований новий напрям наукових досліджень, суть якого полягала в розробці агробіологічних основ використання соняшнику в змішаних посівах за вирощування їх на силос та зелений корм. Його розробки були основою для підготовки двох кандидатських дисертацій, створення системи силосного конвеєра для ВРХ в умовах Лісостепу України.

Із 1983 до 2011 року кафедру рослинництва очолював кандидат с.-г. наук, доцент, Заслужений працівник сільського господарства України, відмінник аграрної освіти і науки України, почесний професор БНАУ **Ткачук Василь Микитович**.

Народився Василь Микитович у 1937 році в селі Могильно Гайворонського району Кіровоградської області. У 1954 році закінчив середню школу за місцем проживання. Після закінчення з відзнакою Білоцерківського сільськогосподарського технікуму вступив до Білоцерківського

сільськогосподарського інституту на агрономічний факультет, який закінчив у 1962 році. Після інституту працював керуючим відділком, агрономом цукрокомбінату. В грудні 1965 року був зарахований до аспірантури на кафедру рослинництва БЦСП, яку закінчив у 1968 році. Після захисту кандидатської дисертації йому було присвоєно науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук. Із 1969 року працював асистентом, а з 1976 року – доцентом кафедри рослинництва, з березня 1983 року був призначений завідувачем кафедри.

В.М. Ткачук тривалий час працював секретарем парткому інституту, за його безпосередньої участі були створені сорти пшениці озимої Лютесценс 89 і Гном. Під його керівництвом захищено 3 кандидатські дисертації (Т.В. Панченко, І.А. Покотило, В.С. Хахула).

Заслужений працівник сільського господарства України доцент В.М. Ткачук проводить оцінку стану посівів пшениці озимої в ННДЦ БНАУ

Василь Микитович також брав участь в міжнародних наукових конференціях у Румунії, Франції, США.

В.М. Ткачук є автором більше 130 наукових статей, співавтором 6 монографій та підручників, 20 науково-практичних рекомендацій.

Серед найбільш вагомих праць слід відмітити: монографія «Морква на корм», навчальні

посібники «Практическое пособие для арендаторов-земледельцев», «Фермерське землеробство», «Несприятливі метеорологічні умови в землеробстві, захист від них культурних рослин», «Рослинництво» (практикум), методичні вказівки для лабораторно-практичних робіт з навчальних дисциплін: «Програмування урожайності сільськогосподарських культур», «Зернові культури», «Прядивні культури», «Кормові коренеплоди», «Лікарські рослини».

Крім наукової роботи В.М. Ткачук брав участь у громадському житті університету, був активним учасником народного хору «Батьківська нива», є

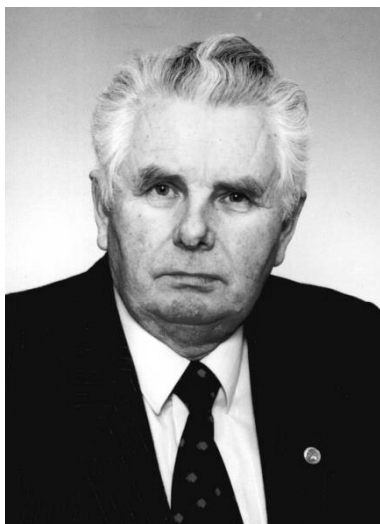
автором поетичних збірок.

За участю В.М. Ткачука розроблена технологія вирощування сої, яка не має аналогів у світовому землеробстві і дозволяє в умовах Лісостепу України висівати після неї пшеницю озиму і отримувати більшу врожайність ніж після попередника гороху на зерно та конюшини на зелений корм. Нині в Україні завдяки розробкам кафедри рослинництва пшеницю озиму висівають після сої на площі більше 400 тисяч гектарів.

Завдяки Василю Микитовичу на кафедрі розроблені технології вирощування пшениці озимої та ярої, ячменю ярого, сої, кормових буряків, люцерни.

Під керівництвом В.М. Ткачука на кафедрі рослинництва у різні періоди працювали доценти: П.Д. Клименко, Г.І. Навроцький, Л.З. Сікан, О.О. Грабовський, Г.М. Виниченко, В.М. Московчук, І.В. Глеваський, В.І. Боковий, В.Г. Ткаченко, Л.А. Козак, О.С. Городецький, М.Л. Новохацький, Т.В. Панченко, Ю.В. Федорук, М.В. Остренко, В.С. Хахула, Р.В. Коваленко.

У період з 1986 до 1992 року доцентом кафедри рослинництва працював видатний селекціонер, майбутній доктор с.-г. наук, декан агрономічного факультету (2001–2007 рр.) С.П. Васильківський.

Заслужений працівник
сільського господарства
України, проф.
П.Д. Клименко

Клименко Петро Давидович – народився в 1931 році в с. Червона Слобідка Обухівського району Київської області. У 1950 році вступив на агрономічний факультет Київського сільськогосподарського інституту (нині НУБіП). Отримавши диплом з відзнакою, був розподілений на роботу заступником головного агронома, а згодом – головним агрономом Темногаєцької МТС Велико-Дедеркальського району Тернопільської області. Після реорганізації МТС з 1958 року працював головним агрономом Велико-Дедеркальської районної сільськогосподарської інспекції. За значні успіхи в роботі у цьому ж році був нагороджений Верховною Радою СРСР орденом «Знак пошани».

У 1959 році вступив в аспірантуру на кафедру селекції та насінництва

Української сільськогосподарської академії, яку закінчив у 1962 року, захистивши кандидатську дисертацію.

У вересні 1962 року був направлений на роботу асистентом кафедри рослинництва БЦСГІ.

Із 1964 до 1993 року Петро Давидович працював доцентом кафедри рослинництва, а із січня 1993 року – професором цієї кафедри. Із січня 1966 року був заступником декана, а з липня 1974 – деканом агрономічного факультету.

На кафедрі рослинництва виконував наукову роботу зі створення гібридів кукурудзи та з розробки сучасної

Змішані посіви соняшника з вівсом та горохом (зліва направо: перший секретар Білоцерківського райкому партії Томашук, зав. кафедри рослинництва Ю.Я. Шанський, декан агрономічного факультету П.Д. Клименко)

технології її вирощування. Результати наукових досліджень П.Д. Клименка викладені більш як у 70-ти наукових працях. Він також є автором навчальних посібників «Основи агрономії», «Практическое пособие для арендаторов-земледельцев» для ВНЗ СРСР та підручника для технікумів «Основи землеробства і тваринництва».

Перебуваючи на посаді декана агрономічного факультету впродовж більше 20 років (1974–1995 рр.) Петро Давидович створив висококваліфікований колектив однодумців.

За вагомий внесок у розвиток науки, впровадження результатів наукових досліджень у виробництво Петру Давидовичу у 2001 році було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України». Він нагороджений двома орденами «Знак пошани», двома медалями, знаком «За відмінні успіхи в роботі в галузі вищої освіти СРСР».

Навроцький Григорій Іванович закінчив Білоцерківський сільськогосподарський інститут у 1951 році. Із травня 1951 до лютого 1956 року

працював агрономом у радгоспі Миронівського цукрового комбінату. У 1956–1957 роках працював керуючим Коржихінського відділення цукрового комбінату Полтавської області. З жовтня 1957 року почав працювати асистентом кафедри рослинництва БЦСГІ. Із 1 лютого 1961 до 1 грудня 1964 року працював на посаді заступника декана агрономічного факультету. У 1964 році захистив кандидатську дисертацію. З 1 вересня 1965 року – обраний на посаду доцента кафедри рослинництва. Має 45 наукових праць. Звільнився в 1992 році у зв'язку з виходом на пенсію.

Із 14 грудня 1961 до 1 липня 1985 року працювала **Козак Олександра Григорівна** на посаді старшого лаборанта кафедри рослинництва, а потім – асистента цієї ж кафедри.

Олександра Григорівна народилася 1 серпня 1927 року у селянській сім'ї в селі Попільня Попільнянського району Житомирської області. Шість класів середньої школи закінчила до війни, а решту – вже по закінченню війни. Після деокупації радянськими військами Попільні працювала у госпіталі.

Доцент, канд. с.-г. наук
Г.І. Навроцький

Асистент О.Г. Козак

У 1948 році Олександра Григорівна вступила до Житомирського сільськогосподарського інституту, а в 1953 році його закінчила з отриманням диплома за спеціальністю «Вчений агроном». В подальшому працювала за направленням в Поліській науково-дослідній станції рільництва на посаді молодшого наукового співробітника. Звідти була командирована на Романівську МТС Попільнянського району, де працювала на посаді старшого лаборанта агрохімлабораторії. Із 1958 року Олександра Григорівна працювала завідуючою Попільнянської агрохімлабораторії при сільськогосподарській інспекції Попільнянського району Житомирської області МСГ УРСР. За добре налагоджену роботу з організації заготівлі місцевих добрив в колгоспах та дослідну роботу була неодноразово премійована, а за відмінну роботу агрохімлабораторії двічі була учасником Всесоюзної

сільськогосподарської виставки. У 1957 році була нагороджена Малою Срібною медаллю та цінним подарунком виставки передового досвіду народного господарства СРСР (ВДНГ) за досягнення у соціалістичному сільському господарстві.

Із 26 листопада 1960 року, у зв'язку з переїздом сім'ї до Білої Церкви, Олександра Григорівна була влаштована на посаду старшого лаборанта кафедри механізації БЦСП, а вже з 14 грудня цього ж року – переведена на посаду старшого лаборанта кафедри рослинництва. Під час виконання обов'язків старшого лаборанта кафедри працювала над науково-дослідницькою тематикою «Виведення високоврожайних сильних сортів пшениці, стійких до коливань зимово-весняних температур повітря і ґрунту».

Із 15 листопада 1973 року Олександра Григорівна була обрана на посаду асистента кафедри рослинництва, на якій працювала до 1 липня 1985 року. За сумісництвом Олександра Григорівна певний час працювала на посаді старшого наукового співробітника госпдоговорної теми. Автор двох статей та одного методичного посібника.

Доцент, канд. с.-г. наук,
Л.З. Сікан

Сікан Леонід Зодькович у 1961 році закінчив навчання в Білоцерківському сільськогосподарському інституті. У 1961-1962 роках працював агрономом відділення «Шарки» Синявського насінневого цукробурякового радгоспу. У 1962–1965 роках працював старшим агрономом, після чого був призначений заступником директора Володимирської агролісомеліоративної дослідної станції. Із 1965 до 1967 року працював головним агрономом радгоспу ім. Леніна Сумської дослідної станції. Із 1967 до 1970 року він аспірант Укр НДІ землеробства. У червні 1971 року Леонід Зодькович захистив кандидатську дисертацію. Із 1970 до 1972 року працював старшим науковим співробітником і заступником директора з наукової роботи Верхняцької дослідно-селекційної станції, а у 1972–1975 роках – завідуючим відділом селекції і насінництва Української дослідної станції з тютюну і махорки. Із 1975 до 1981 року працював старшим науковим співробітником відділення селекції Вінницької

області державної сільськогосподарської дослідної станції. Із 9 жовтня 1981 року призначений на посаду асистента, а з 8 квітня 1987 року – на посаду доцента кафедри рослинництва, де працював до 30 січня 2009 року до виходу на заслужений відпочинок.

Леонід Зодькович є співавтором сорту вівса Черкаський 1 та сорту пшениці озимої Колективна 77, є автором понад 20 друкованих праць.

Асистент О.М. Шевченко

Шевченко Ольга Миколаївна з 1981 до 1991 року працювала лаборантом на кафедрі землеробства, а згодом – кафедри рослинництва.

У 1987 році закінчила заочно Білоцерківський сільськогосподарський інститут. З 1 березня 1991 року була зарахована на посаду асистента кафедри рослинництва, де працювала до виходу на заслужений відпочинок до 26 червня 2007 року. Ольга Миколаївна була співавтором восьми наукових праць.

Дудко Надія Федорівна з 1965 до 1970 року навчалася в Білоцерківському сільськогосподарському інституті. Після закінчення інституту працювала агрохіміком в колгоспі ім. Калініна Білоцерківського району. Із 1972 до 1973 року працювала інженером з техніки безпеки с. Іванівка Білоцерківського району. Із 1973 року працювала агрономом в колгоспі ім. XXIV з'їзду с. Бикова Гребля Білоцерківського району Київської області.

Асистент Н.Ф. Дудко

Із 2 жовтня 1982 року була зарахована на посаду лаборанта кафедри організації та управління с.-г. виробництва БЦСГІ.

Із 1983 року працювала лаборантом, а з 1987 року була призначена на посаду асистента кафедри рослинництва, де працювала до виходу на заслужений відпочинок до 16 квітня 2007 року. Надія Федорівна є співавтором 12 наукових та науково-методичних праць.

Мордатенко Леонід Петрович здобувши загальну середню освіту, із 1968

до 1970 року служив у лавах Радянської Армії. Вищу освіту здобув у 1976 році, закінчивши агрономічний факультет Білоцерківського СГІ.

Канд. с.-г. наук
Л.П. Мордатенко

Після закінчення інституту з 1976 до 1978 року працював головним агрономом колгоспу ім. К. Маркса с. Россоша Липовецького району Вінницької області. Після обрання головою колгоспу у 1978 році працював на цій посаді до жовтня 1981 року. У 1981 році за конкурсом був обраний асистентом кафедри рослинництва БЦСГІ ім. П.Л. Погребняка. На цій посаді працював до вересня 1986 року, у цьому ж році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «Ботаніка» в

Центральному ботанічному саду НАН України.

У жовтні 1986 року був призначений на посаду директора Державного дендрологічного парку «Олександрія» НАН України, а в 2003 році був переведений на посаду директора Українського степового природного заповідника НАН України. На цій посаді працював до виходу на заслужений відпочинок у 2016 році.

Леонід Петрович має 158 наукових публікацій і 1 патент, у своїй галузі був визнаний у номінаціях: «Еколог року» – 1996 рік, «Національний лідер країни» у номінації «Золоті руки країни» – 2014 рік, є повним кавалером орденів (срібний, золотий, платиновий) «Взірець професіоналізму».

Грабовський Олексій Олександрович після закінчення в січні 1977 року

Доцент, канд. с.-г. наук
О.О. Грабовський

агрономічного факультету БЦСГІ був направлений на роботу в колгосп «Дружба» Вінницької області. З лютого 1977 року працював головним агрономом в колгоспі «Маяк Комунізму» с. Кропивна Хмельницького району Вінницької області.

Із грудня 1979 року був зарахований аспірантом кафедри рослинництва БЦСГІ. У зв'язку із закінченням аспірантури у 1983 році був прийнятий на роботу асистентом кафедри рослинництва.

У 1985 році Олексій Олександрович успішно

захистив кандидатську дисертацію. Із вересня 1987 року був заступником декана агрономічного факультету, а з 1988 року був секретарем партійного комітету інституту. У 1988–1989 роки проходив стажування за кордоном. Із 1993 року був переведений на посаду доцента кафедри рослинництва. У листопаді 2004 року проходив стажування у Вищій агрономічній школі м. Монпельє (Франція). У 2005–2006 роках працював деканом агрономічного факультету.

У 1998 році за багаторічну, самовіддану та плідну працю підготовки висококваліфікованих фахівців Олексій Олександрович був занесений до книги «Трудової слави університету». 30 червня 2010 року був звільнений з роботи у зв'язку із закінченням терміну контракту.

Асистент С.А. Цвіркун

Цвіркун Євгеній Анатолійович з 1982 до 1987 року навчався на агрономічному факультеті БЦСГІ. Після закінчення інституту з 1987 до 1989 року працював головним агрономом КСП ім. Т.Г. Шевченка с. Тростинка Васильківського району Київської області.

Із 1989 до 1995 року працював асистентом кафедри рослинництва БЦСГІ. Проводив наукові дослідження з вивчення особливостей технології вирощування козлятника східного під керівництвом В.І. Мойсеєнка та В.М. Ткачука.

Із 1995 до 1999 року – заступник директора НВП ССТ (науково-виробниче підприємство Сільськогосподарський Сервіс та Технології) м. Біла Церква.

Із 2000 до 2006 року – працював головним агрономом ТОВ «Інтерагросервіс» (с. Бесідка Ставищенського р-ну).

У 2006–2007 роках працював головним агрономом ТОВ «Агроолімп 2006» (м. Сквиря).

Із 2007 року вийшов на пенсію по інвалідності, проте не полишає улюблену справу, розробляючи технологію застосування продукту «ЯРОС» та систем управління родючістю ґрунтів, про що було зроблено 6 публікацій в журналі «Агробізнес сьогодні».

Новохацький Микола Леонідович у грудні 1990 року закінчив агрономічний факультет Білоцерківського сільськогосподарського інституту імені

П.Л. Погребняка, здобувши кваліфікацію «вчений агроном».

Із січня 1991 до вересня 1994 року працював агрохіміком колгоспу ім. Ілліча с. Вільна Тарасівка Білоцерківського району Київської області.

Доцент, канд. с.-г. наук
М.Л. Новохацький

У вересні 1994 року перейшов на роботу до Білоцерківського сільськогосподарського інституту імені П.Л. Погребняка (з липня 1995 року – Білоцерківський державний аграрний університет, з грудня 2007 року – Білоцерківський національний аграрний університет) на посаду асистента кафедри безпеки життєдіяльності. Без відриву від виробництва, протягом 1997–2000 років, навчався в аспірантурі Інституту кормів УААН (науковий керівник – академік УААН, доктор с.-г. наук. професор А.О. Бабич). У лютому 2002 року успішно захистив кандидатську дисертацію на тему «Вплив прийомів технології вирощування на продуктивність сої в умовах правобережного Лісостепу України» за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

Із грудня 2002 до червня 2005 року працював на посаді начальника навчальної частини університету. У вересні 2003 року був призначений на посаду доцента кафедри рослинництва, як обраний по конкурсу за сумісництвом. Вчене звання доцента кафедри рослинництва отримав у лютому 2005 року, після чого – в червні цього ж року, – був переведений на посаду доцента кафедри рослинництва. Протягом 2009–2011 років працював за сумісництвом на посаді Вченого секретаря університету.

У лютому 2012 року був звільнений з посади доцента кафедри рослинництва у зв'язку з переходом на роботу до Українського науково-дослідного інституту прогнозування та випробування техніки і технологій для агропромислового комплексу (УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого), де очолив відділ наукової експертизи технологій, прогнозування врожайності та агротехнічної оцінки с.-г. машин.

Із грудня 2016 року по нині – заступник директора з наукової роботи та координації діяльності наукових підрозділів УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого.

Напрямок наукових досліджень: технології вирощування польових та

енергетичних сільськогосподарських культур, біологічні особливості і насіннєзнавство сої.

За час наукової роботи опубліковано одноосібно та у співавторстві 126 друкованих праць, в тому числі – 2 колективні монографії та 63 наукові статті у фахових вітчизняних і зарубіжних виданнях.

У зв'язку із запитами сільськогосподарського виробництва у 90-х роках минулого століття виникла необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців в галузі буряківництва. Саме тому в 1993 році був відібраний штат науково-педагогічних працівників зі складу кафедри рослинництва і створена **кафедра буряківництва**, до складу якої на чолі з доктором с.-г. наук, професором Іваном Васильовичем Глеваським увійшли: доценти: В.І. Боковий, В.Г. Ткаченко, В.М. Московчук, асистенти: Л.А. Козак, М.В. Шпак, Н.Ф. Дудко та аспірант О.С. Городецький.

Іван Васильович Глеваський народився 2 лютого 1935 року в селі Матюші Білоцерківського району Київської області у багатодітній родині.

Перший завідувач кафедри буряківництва, доктор с.-г. наук, професор
І.В. Глеваський

Після закінчення сьомого класу працював рільником у своєму рідному колгоспі «Радянська Україна» с. Матюші Білоцерківського району Київської області.

Із 1951 до 1955 року навчався в Білоцерківському сільськогосподарському технікумі, закінчивши його з відзнакою. Після закінчення вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту, який закінчив у 1960 році.

Із 1960 року працював головним агрономом спочатку у колгоспі «22 з'їзду КПРС» с. Мирне Костопільського району Рівненської області, а згодом у рідному селі Матюші у колгоспі «Радянська Україна»

Білоцерківського району Київської області до 1969 року. За високі показники урожайності та застосування сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора (1965 р.), відзначений медалями ВДНГ СРСР: у 1964 р. – бронзовою, 1965 р. – срібною, 1966 р. – золотою.

Із 1969 до 1972 року навчався в аспірантурі Української сільськогосподарської академії, після закінчення якої захистив кандидатську дисертацію на тему: «Влияние сроков сева, норм высева и глубины заделки семян на урожай и сахаристость полиплоидной сахарной свеклы».

Із 1973 року працював спочатку асистентом, а з 1981 року доцентом кафедри рослинництва Білоцерківського сільськогосподарського інституту. У 1991 році захистив докторську дисертацію на тему: «Основи оптимізації агротехнічних умов формування урожаю коренеплодів цукрових буряків». Із 1993 до 1997 року – професор, завідувач кафедри буряківництва Білоцерківського державного аграрного університету.

Іван Васильович читав курс лекцій, вів лабораторні і практичні заняття з буряківництва, був керівником аспірантів, держбюджетних науково-дослідних тем з проблеми формування врожаю буряків цукрових в ланках зерно-просапної сівозміни. Автор понад 100 наукових праць, в тому числі навчальних посібників: Свекловодство практикум: Програма для вищих сільськогосподарських закладів. Москва, 1988; Свекловодство: практикум. К., 1989; Основи свекловодства. К., 1991; Буряківництво. К., 1991; та інші. Його наукові розробки не втратили своєї актуальності до сьогодні.

Професор І.В. Глеваський залишив вагому наукову спадщину в друкованих працях, журнальних статтях, популярних брошурах, звітах, навчальних посібниках.

Глибоке знання вітчизняної та іноземної агрономічної науки і техніки дозволили йому стати одним із провідних фахівців буряківничої галузі. Саме йому належала і пільга першості в обґрунтуванні необхідності відкриття кафедри буряківництва в Білоцерківському сільськогосподарському інституті, який він безмежно любив і піклувався про його майбутнє.

Професора І.В. Глеваського знали й шанували студенти та колеги в Білоцерківському сільськогосподарському інституті як лектора і завідувача кафедри, виробничники – як хлібороба за покликанням, селяни – як рільника і дбайливого господаря, наукові кола – за нестардатні підходи, сміливі рішення в наукових дослідженнях.

З під його крила вийшли доценти О.С. Городецький, Л.М. Качан, професор

І.Д. Примак та багато інших науковців, які втілюють його задуми в життя.

Важка і напружена праця дуже швидко розхитала здоров'я вченого і педагога. 12 травня 1997 року перестало битися серце новатора агрономічної думки, хлібороба рідкісної цілеспрямованості і відданості рідній землі.

Доцент, канд. с.-г. наук
В.І. Боковий

Боковий Віктор Іванович у 1959 році вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту, який у 1964 році успішно закінчив, отримавши диплом «вченого агронома». Був направлений на роботу головним агрономом колгоспу ім. Леніна с. Велика Вовнянка Таращанського району Київської області.

Із 1967 до 1970 року навчався в стаціонарній аспірантурі при кафедрі рослинництва БЦСГІ. Під керівництвом професора Паламаря М.С. у 1975 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Вплив мікроелементів, крупності насіння на його схожість і продуктивність диплоїдних і поліплоїдних цукрових буряків».

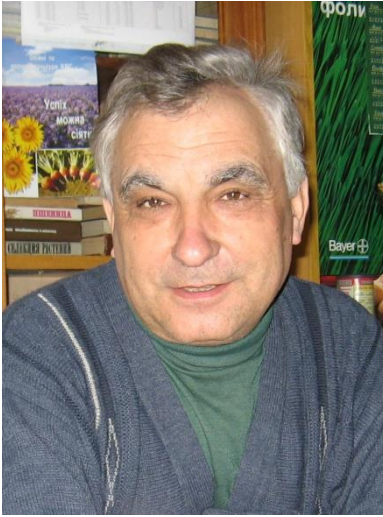
Із 1971 до 1984 року працював асистентом кафедри рослинництва, а з лютого 1984 року – обраний на посаду доцента цієї кафедри. Із 1993 до 2007 року працював на посаді доцента новоствореної кафедри буряківництва (2001–2007 роки – виконував обов'язки завідувача цієї кафедри), а з 2007 року після об'єднання кафедр до 2009 року працював доцентом кафедри рослинництва.

Віктор Іванович поряд з викладацькою роботою вів наукові дослідження за темою: «Вплив опромінення посівного матеріалу лазером на схожість насіння та продуктивність цукрових та кормових буряків, кукурудзи та інших с.-г. культур».

За період науково-педагогічної роботи Віктор Іванович опублікував 52 наукові статті та 4 методичні розробки, був активним учасником народного хору «Батьківська нива».

Московчук Валерій Михайлович у 1966 році вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту, який у 1971 році успішно закінчив, отримавши диплом «вченого агронома». Був направлений на роботу агрономом Вищеольчедаївського бурякорадгоспу Мурованоктуриловецького району Вінницької області.

Із 1974 до 1977 року навчався в стаціонарній аспірантурі ВНІЦ (Всесоюзний науково-дослідний інститут цукрових буряків). Із 1977 до 1981 року працював старшим науковим співробітником Білоцерківської дослідно-селекційної станції.

Доцент, канд. с.-г. наук
В.М. Московчук

У 1980 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю – «селекція та насінництво цукрових буряків» на тему: «Селекційно-генетичне вивчення однонасінних цукрових буряків, створених на стерильній основі».

Із 1981 до 2013 року працював на кафедрі рослинництва на посаді асистента, а згодом – доцента.

За період науково-педагогічної діяльності Валерій Михайлович видав 85 друкованих праць, а також був співавтором 2 (двох) сортів буряка цукрового – Білоцерківський однонасінний–43 і Білоцерківський однонасінний–45 та 2 (двох) сортів пшениці озимої – Лютесценс 89 і Гном.

Ткаченко Віктор Гаврилович після закінчення середньої школи навчався в Білоцерківському технічному училищі №4, яке закінчив у 1961 році, отримавши кваліфікацію механіка автомобільного транспорту. У 1966 році вступив, а в 1971 році успішно закінчив Білоцерківський сільськогосподарський інститут, отримавши кваліфікацію «вченого агронома». Був направлений на роботу головним агрономом у с. Паляниченці Фастівського району Київської області.

Доцент, канд. с.-г. наук
В.Г. Ткаченко

Із 1972 року був зарахований на посаду асистента кафедри механізації та електрифікації с.-г. виробництва БЦСПІ, а з 1978 року призначений на посаду асистента кафедри рослинництва. Із 1984 до 1987 рр. був аспірантом заочної форми навчання при Українській сільськогосподарській академії. У 1986 році успішно захистив кандидатську дисертацію на тему: «Вплив доз добрив та норм висіву люцерни на зелений корм і насіння в умовах правобережного Лісостепу України».

насіння в умовах правобережного Лісостепу України».

У 1991 році призначений на посаду доцента кафедри рослинництва БДАУ. Із 1993 до 2007 року працював доцентом на кафедрі буряківництва, а згодом після об'єднання цих кафедр продовжив працювати доцентом кафедри рослинництва.

За період трудової діяльності Віктор Гаврилович був відзначений 26 подяками із записом до трудової книжки. Ним було видано 81 наукову і методичну працю.

За активну участь у художній самодіяльності неодноразово ставав лауреатом обласних, республіканських і всесоюзних оглядів, був артистом Київської обласної народної філармонії.

Козак Леонід Андрійович, як і більшість колег, отримував освіту агронома у Білоцерківському сільськогосподарському інституті. Навчався з 1976 до 1981 року на агрономічному факультеті і по закінченню отримав диплом з відзнакою кваліфікації «Вчений агроном» і був направлений до Верхняцької дослідно-селекційної станції на посаду начальника механізованого загону.

Із травня 1981 до грудня 1982 року пройшов строкову службу у лавах Радянської Армії і після закінчення служби відразу вступив до аспірантури

Доцент, канд. с.-г. наук
Л.А. Козак

Білоцерківського сільськогосподарського інституту на кафедру землеробства. Керівником дисертаційної роботи Л.А. Козака був завідувач кафедри землеробства, доктор с.-г. наук, професор Котоврасов Іван Полікарпович.

Тема дисертаційної роботи: «Эффективность дифференцированной обработки почвы в сочетании с удобрениями и гербицидами под озимую пшеницу и сахарную свеклу в звене зерносвекловичного севооборота».

Після закінчення аспірантури, з 1 січня 1985 року працював асистентом кафедри рослинництва. Проводив практичні заняття і навчальну практику з кормовиробництва на зооінженерному і ветеринарному факультетах.

У 1993 році після роз'єднання кафедри рослинництва був переведений на кафедру буряківництва. У 2002 році отримав вчене звання доцента.

Із 2002 до 2009 року працював заступником декана агрономічного факультету. Разом з деканом факультету С.П. Васильківським була проведена

робота з акредитації бакалавра спеціальності Агрономія, ліцензування магістратури за цією ж спеціальністю, акредитації освітніх рівнів спеціаліста і магістра спеціальності Агрономія. В цей час вперше в Україні, завдяки проєкту «Темпус-Тасіс», була відкрита спеціалізація «Агрономічний менеджмент», де Козак Л.А. брав участь у розробці та підготовці документації.

Факультет мав розвиватися далі. Тому разом з доцентом С.В. Роговським була напрацьована документація з відкриття спеціальності «Садово-паркове господарство і лісництво». Вже з 11.12.2008 року на основі ліцензії серії АВ № 443033 при агрономічному факультеті БНАУ почали підготовку фахівців напряму 6.090103 "Лісове і садово-паркове господарство" спеціальності "Садово-паркове господарство" освітньо-кваліфікаційного рівня 6.130400 "Бакалавр".

Із 2007 до 2011 року працював на посаді декана агрономічного факультету БНАУ.

У 2010 році була проведена акредитація щодо підготовки бакалаврів за напрямом 6.090103 "Лісове і садово-паркове господарство" кваліфікації "Бакалавр лісового і садово-паркового господарства", де Л.А. Козак був відповідальним за підготовку документації як декан факультету.

У 2012 році доцентами Л.А. Козаком, Т.М. Недашківською, В.С. Хахулою була підготовлена відповідна документація і у 2013 році було проведене ліцензування напряму підготовки 6.080101 "Геодезія, картографія та землеустрій" освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" кваліфікації молодший інженер з напряму "Геодезія, картографія та землеустрій" з ліцензованим обсягом – 50 осіб денної форми і 50 осіб заочної форми навчання.

У 2017 році освітній рівень «Спеціаліст» в Україні офіційно був скорочений, а тому Л.А. Козак був відповідальним за підготовку документації щодо ліцензування та провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти і започаткування спеціальності 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем з ліцензованим обсягом 175 осіб за спеціалізаціями «Агрономічний менеджмент», «Кормовиробництво», «Селекція та генетика сільськогосподарських культур» та новою спеціалізацією «Органічне землеробство».

З метою повноцінного навчання студентів за спеціалізацією «Органічне землеробство» Л.А. Козак разом з М.Б. Грабовським і Л.В. Богатир з 2017 року

працюють в проєкті Житомирського НАЕУ «Німецько-українська співпраця в галузі органічного сільського господарства». Це дало змогу отримати багато інформації з ведення органічного виробництва в Україні, розробити повноцінний навчальний план цієї спеціалізації. Вже у 2018 році розроблена і закладена польова сівозміна з органічним вирощуванням сільськогосподарських культур з метою удосконалення їх технології вирощування, де Л.А. Козак брав безпосередню участь.

У травні–червні 2019 року Л.А. Козак та О.С. Городецький були відповідальними за підготовку документації щодо проведення первинної акредитації освітньо-професійної програми підготовки фахівців з вищою освітою за спеціальністю 201 «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. А вже у жовтні–листопаді 2019 року працювали над підготовкою частини документів для акредитації освітньо-професійної програми Агрономія другого (магістерського) рівня здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».

За час роботи в БНАУ, за виробничої необхідності, працював на кафедрах рослинництва, буряківництва, агрохімії та ґрунтознавства, землеробства, а наразі працює на кафедрі технологій у рослинництві та захисту рослин.

За період роботи Л.А. Козаком опубліковано більше 100 навчальних та наукових праць, у тому числі п'ять посібників, одна монографія, історична довідка факультету, найбільш вагомими з яких є: "Бур'яни в землеробстві України: прикладна гербологія": посібник для підготовки фахівців із спеціальностей напряму 1301 – агрономія у вищих навчальних аграрних закладах освіти II-IV рівнів акредитації, 2005 р.; "Декоративне садівництво та квітникарство": навчально-методичний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів та організації поточного та підсумкового контролю знань (з елементами кредитно-модульної технології навчання, 2009 р.; "Введення до спеціальності": навчальний посібник для підготовки фахівців напряму 6.090101 "Агрономія" у вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України, 2009 р.; "Буряківництво": підручник для підготовки бакалаврів напряму 6.1301 "Агрономія" у вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України, 2009 р.; "Основи сталого розвитку аграрного сектора. Досвід та знання Франції, Чеської республіки,

України": монографія, 2010 р.; "Квітникарство": навчальний посібник для підготовки бакалаврів напряму "Лісове і садово-паркове господарство" у вищих навчальних закладах II–IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України, 2014 р.

Городецький Олександр Степанович у 1986 році вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту ім. П.Л. Погребняка.

Під час навчання з червня 1987 року служив у лавах Радянської Армії в ракетних військах стратегічного призначення, звільнившись у запас у травні 1989 року у військовому званні «старшина», продовжив навчання на агрономічному факультеті БЦСГІ.

У 1992 році закінчив інститут з відзнакою та був направлений на роботу в Вищеольчедаївський бурякорядгосп Мурованокуріловецького району Вінницької області на посаду бригадира рілльничої бригади.

Із червня 1993 до червня 1996 року навчався в стаціонарній аспірантурі під

Доцент, канд. с.-г. наук
О.С. Городецький

керівництвом професора І.В. Глеваського та, захистивши успішно кандидатську дисертацію на тему: «Формування врожаю цукрових буряків залежно від інтенсивності весняно-літнього обробітку ґрунту та сортових особливостей на різних фонах удобрення в умовах Правобережного Лісостепу України», в цьому ж році був призначений на посаду асистента кафедри буряківництва.

Із 1997 до 2000 року за сумісництвом працював старшим методистом з виховної роботи Білоцерківського державного аграрного університету. Із 2000 до 2002 року працював на посаді начальника навчальної частини університету, а з 2002 до 2007 року за сумісництвом був деканом факультету культури та мистецтва БНАУ.

У 2002 році О.С. Городецькому було присвоєне вчене звання доцента кафедри буряківництва. Із 2007 до 2011 року за сумісництвом працював на посаді заступника декана агрономічного факультету.

Після об'єднання кафедри буряківництва з кафедрою рослинництва у 2007 році працює доцентом кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин,

викладає навчальні дисципліни: «Технічні культури» для студентів першого «бакалаврського» рівня та «Системи сучасних інтенсивних технологій» для студентів другого «магістерського» рівня вищої освіти.

За період науково-педагогічної роботи О.С. Городецьким було видано 82 друковані праці, з яких – 35 наукових статей, 42 праці навчально-методичного спрямування, 1 підручник та 4 навчальні посібники, найбільш вагомими з яких є: «Буряківництво» (2009 р.), «Системи сучасних інтенсивних технологій» (2017 р.) та «Технічні культури» (2018 р.).

Олександр Степанович, починаючи зі студентських років, є активним учасником художньої самодіяльності університету. У складі народного хору «Батьківська нива», де він є солістом і за потреби грає на сопілці, був лауреатом Міжнародних фестивалів у Бельгії (2000 рік), Польщі (2004 рік) та неодноразово лауреатом Всеукраїнського фестивалю серед аграрних вищих навчальних закладів «Софіївські зорі».

Качан Леся Михайлівна у 1991 році закінчила Білоцерківський сільськогосподарський інститут імені П.Л. Погребняка, отримавши диплом «вченого агронома». Працювала агрономом-технологом Гонорівського цукрового заводу Вінницької області.

У 1993 році повернулася до рідного інституту. Працювала на кафедрі буряківництва лаборантом, старшим лаборантом, одночасно навчалася в аспірантурі під керівництвом професора І.В. Глеваського. Після закінчення аспірантури почала професійну кар'єру в рідному університеті на посаді асистента кафедри буряківництва. Кандидатську дисертацію на тему: «Продуктивність гібридів цукрових буряків залежно від системи удобрення в Правобережному Лісостепу України» захистила у 2004 році.

Доцент, канд. с.-г. наук
Л.М. Качан

Після захисту дисертації працювала асистентом кафедри буряківництва, з 2007 року – асистентом кафедри рослинництва (нині кафедра технологій у рослинництві та захисту рослин). Вчене звання доцента присвоєно у 2012 році.

Має понад 30 друкованих праць, серед яких підручники, методичні вказівки.

Пройшовши шлях від лаборанта до доцента кафедри, Леся Михайлівна нині обіймає посаду вченого секретаря та завідуючої відділом аспірантури та докторантури.

У різні періоди на кафедрі буряківництва забезпечували навчальний процес навчально-методичними матеріалами лаборанти: Л.В. Єзерківська, Л.М. Качан, І.Я. Коба, І.А. Корінчук, Л.М. Філіпова, Л.М. Городецька. Вони характеризувалися високим професіалізмом та інтелектом, виконували бездоганно свою роботу, тому переважна їх більшість просунулися вище по кар'єрних сходах. Кандидатами с.-г. наук, доцентами стали: І.Я. Коба, Л.М. Качан, Л.М. Філіпова; І.А. Корінчук – провідним фахівцем компанії «РАЙЗ», Л.В. Єзерківська – завідуючою біостаціонаром БНАУ, а Л.М. Городецька – диспетчером деканату агробіотехнологічного факультету.

За період діяльності науковцями кафедри на дослідному полі БНАУ було проведено багаторічні дослідження за двома Держбюджетними темами, які фінансувалися Міністерством сільського господарства і продовольства України, результати яких були впроваджені у виробництво.

У 2007 році кафедру буряківництва було об'єднано з кафедрою рослинництва.

Співробітники кафедри рослинництва 2010 рік.

Значний внесок в розвиток кафедри рослинництва зробили асистенти Н.Ф.

Дудко, О.М. Шевченко, Є.А. Цвіркун, лаборанти Є.Й. Мілюк, К.В. Томашевська, Г.В. Василенко, Т. Лукошкова, Л.М. Лябах, В.В. Герасименко, Н.К. Антоненко, А.В. Білан, Л.В. Єзерківська, В.Ф. Литвин, Л.М. Городецька.

На кафедрі, в різні роки, створено і передано у сортовипробування сорти пшениці озимої – БЦСГІ поліпшена (автор М.С. Паламар), Лютесценс 89, Гном, (автори В.М. Ткачук, В.М. Московчук). Співавтором сортів картоплі Лілея, Червона рута, Подолянка, Промінь, Левада, Вернісаж, Скарбниця, Оберіг, Подільське джерело, Зелений гай є доцент М.В. Остренко, а доцент М.Б. Грабовський – гібридів кукурудзи Кремінь 200 СВ, Сурський 197 МВ, Подільський 274 СВ, Пятихацький 270 МВ, Чемеровецький 260 СВ, Любава 279 МВ, Дерезуватський 291 СВ, Борозенський 280 МВ, Криничанський 260 МВ, Вись 279 СВ.

Із 2011 до 2014 року кафедру рослинництва очолював **Валерій Семенович Хахула** – кандидат с.-г. наук, доцент, декан агробиотехнологічного факультету, директор науково-дослідного інституту енергоефективних технологій і агротехнологічних та технічних процесів у рослинництві БНАУ, Заслужений працівник сільського господарства України.

Заслужений працівник сільського господарства України, доцент, канд. с.-г. наук В.С. Хахула

Народився Валерій Семенович 13 липня 1962 року в с. Прилуки Овруцького району Житомирської області в сім'ї службовців.

Після закінчення Овруцької середньої школи, у 1982 році вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту ім. П.Л. Погребняка на агрономічний факультет, згодом був призваний на військову строкову службу в Радянську Армію, після якої продовжив навчання в інституті, закінчивши його у 1989 році. У 1993 році закінчив педагогічний факультет Українського державного аграрного університету.

В.С. Хахула ніколи не був позаду: відмінно навчався, займався спортом, завжди був активістом у громадському житті. Прийшов на виробництво у 1989 році агрономом по захисту рослин. Згодом працював головним агрономом колгоспу «Росія» Білоцерківського району, заступником директора з

рослинництва Білоцерківського виробничого об'єднання з агрохімічного обслуговування сільського господарства, головним агрономом відділу рослинництва АПК «Рось», головним агрономом управління сільського господарства і продовольства Білоцерківської РДА. Валерій Семенович майже 18 років працював на посаді начальника управління агропромислового розвитку та заступником голови Білоцерківської РДА з питань агропромислового комплексу.

У 2008 році Валерію Семеновичу за багаторічну бездоганну працю, сумлінне виконання службових обов'язків було присвоєне почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України». Рішенням колегії Міністерства аграрної політики України він був нагороджений трудовою відзнакою «Знак пошани», Почесними грамотами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства аграрної політики України, обласної та районної державних адміністрацій, відзнакою Київського міського голови.

У 2009 році закінчив заочну аспірантуру, а в 2011 році захистив кандидатську дисертацію.

Науковий напрям дослідження інституту, який він очолює, – «Розробка теоретичних і практичних еколого-біологічних основ альтернативних енерго- та ресурсозберігаючих технологій вирощування сортових, міжсортних посівів сільськогосподарських культур у польових сівозмінах Лісостепу України з використанням сортів і гібридів власної вітчизняної та зарубіжної селекції».

Окрім плідної роботи на благо вітчизняної агрономічної науки Валерій Семенович майже десять років очолює агробіотехнологічний факультет. Завдяки його ініціативі та під його керівництвом на факультеті було відкрито нові спеціальності: 193 «Геодезія та землеустрій» (ОР «бакалавр», «магістр»), 205 «Лісове господарство» (ОР «бакалавр»), 141 «Електроенергетика, електротехніка, електромеханіка» (ОР «бакалавр») та ліцензовано магістерську підготовку зі спеціальності 206 «Садово-паркове господарство».

Але попри всі заслуги Хахула Валерій Семенович – проста в спілкуванні, доброзичлива і щедра людина, характер якої відповідає найкращим уявленням про керівника, педагога, інтелігента. Глибокий аналітик, блискучий стратег і тактик, мудрий керівник, сильна людина, твердий у своїх переконаннях, сміливий у своїх намірах, мрійник, романтик і водночас реаліст, що вміє втілювати мрії в

життя.

Він любить працювати зі студентами, бо студентське життя – цікаве й багатогранне, вкладає свої знання й життєвий досвід у голови й душі нового покоління, здатного творчо мислити й творити в дусі свого часу.

Валерій Семенович пройшов яскравий та гідний справжньої людини життєвий шлях – від раннього початку трудової діяльності на своїй малій батьківщині – Овруччині, до керівника державного рівня. Своїм життєвим шляхом, який вартий захоплення, а також щирим служінням рідному університету та наполегливою і плідною працею на науково-освітній ниві, він є гідним прикладом для наслідування і завжди викликає щире захоплення всього колективу агробіотехнологічного факультету.

Кафедра рослинництва була кузнею підготовки керівних кадрів ВНЗ. Так, в різні роки вихованці кафедри працювали на посадах: ректора Білоцерківського сільськогосподарського інституту (професор М.С. Паламар), секретаря парткому інституту (доцент, Заслужений працівник сільського господарства В.М. Ткачук), начальників навчальної частини університету (доценти: О.С. Городецький, М.Л. Новохацький), деканів агрономічного факультету (професор В.І. Пальчевський, доценти: П.Д. Клименко, Г.М. Виниченко, С.П. Васильківський, О.О. Грабовський, Л.А. Козак, В.С. Хахула), декана факультету культури та мистецтва (доцент О.С. Городецький), заступників декана (доценти Г.І. Навроцький, О.О. Грабовський, Г.М. Виниченко, Л.А. Козак, О.С. Городецький, Р.В. Коваленко).

Значної уваги на кафедрі рослинництва приділяють підготовці кадрів, викладачів, науковців. На кафедрі за період 1970–2020 роки підготовлено трьох докторів сільськогосподарських наук (І.В. Глеваський, А.Б. Марченко, М.Б. Грабовський), плеяду кандидатів наук (М.Я. Лисенко, М.М. Любінецький, В.С. Куценко, П.І. Макаренко, М.П. Сімкін, О.К. Кальченко, П.М. Попов, Г.І. Навроцький, В.Ф. Солонікова, А.С. Батура, В.М. Ткачук, В.І. Боковий, Т.М. Духовська, М.М. Мережко, А.Д. Гудима, В. Колеснік, А.О. Мілюк, В.Г. Ткаченко, Л.П. Мордатенко, О.О. Грабовський, М.Л. Новохацький, Т.В. Панченко, В.С. Хахула, І.А. Покотило).

У 2014 році до кафедри рослинництва було приєднано кафедру захисту рослин, яка у складі агрономічного факультету функціонувала з 1934 року. Її організація була обумовлена необхідністю поліпшити підготовку випускників Білоцерківського сільськогосподарського інституту з питань захисту посівів

Професор Й.Й. Кораб

сільськогосподарських культур від шкідників та хвороб.

На кафедрі почали викладати курси сільськогосподарської ентомології і фітопатології.

Першим завідувачем кафедри (1934–1941 рр.) був ентомолог за фахом і покликанням **Йосип Йосипович Кораб**. У 1936 році він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора с.-г. наук на тему «Бурякова нематода».

У 1944–1949 роках кафедру очолював професор **М.А. Теленга** – відомий фахівець з біологічного захисту рослин від шкідників рослин, який викладав студентам курс ентомології.

Під його керівництвом в Інституті захисту рослин, куди він згодом перейшов працювати, була створена лабораторія біологічного захисту рослин.

Із 1949 до 1956 року на посаді завідувача кафедри захисту рослин працював **Михайло Карпович Гродзінський**, який раніше був першим деканом агрономічного факультету.

Професор
М.К. Гродзінський

Фітопатологічний напрям його наукової роботи був зосереджений на вивченні іржастих хвороб с.-г. культур, зокрема зернових колосових і соняшнику. Під його керівництвом і за його безпосередньої участі був зібраний багатий гербарний матеріал хвороб сільськогосподарських культур.

У 1956–1964 роках кафедру захисту рослин повторно очолив професор Й.Й. Кораб, який за період науково-педагогічної діяльності опублікував понад 100 наукових праць, брав участь у I, II, III Всесоюзних ентомологічних конференціях та 18 симпозиумах, приурочених фітонематодам. У

лютому 1964 року у зв'язку зі смертю професора Й.Й. Кораба тимчасово, до обрання за конкурсом, обов'язки завідувача кафедри захисту рослин були покладені на професора **Івана Тарасовича Сокура**, автора 23 наукових і більше 10 науково-популярних праць, приурочених фауні ссавців України.

Із 1957 до 1965 року при кафедрі була відкрита аспірантура, в якій навчалося п'ять аспірантів, три з яких захистили кандидатські дисертації: М.Г. Коломієць, Ф.Ф. Кашуба і Б.І. Кульчицький.

І.М. Краснощоків

Із 1966 до 1969 року на посаді завідувача кафедри працював **Іван Михайлович Краснощоків**. Із жовтня 1948 року до виходу на пенсію (1985 р.) І.М. Краснощоків – був завідувачем фітопатологічної лабораторії Білоцерківської дослідно-селекційної станції і за сумісництвом завідував кафедрою захисту рослин.

І.М. Краснощоківим була проведена багаторічна робота з випробування і рекомендацій виробництву нових хімічних препаратів для захисту буряків цукрових і зернових культур від хвороб.

Доцент, канд. біолог. наук
М.Г. Коломієць

У 1969–1980 роках кафедрою захисту рослин керував **Микола Григорович Коломієць**, який тривалий час працював головним агрономом колгоспу ім. Першого Травня в с. Вищеольчедаїв Мурованокуриловецького району Вінницької області.

Під керівництвом професора Й.Й. Кораба він виконав і захистив у 1963 році кандидатську дисертацію з біології розвитку кукурудзяного метелика.

Микола Григорович викладацьку роботу поєднував з посадою заступника декана, а згодом був обраний деканом агрономічного факультету (1963–1974 рр.).

Він приклав чимало зусиль для розвитку факультету в цілому і кафедри зокрема. За його участі на кафедрі була обладнана нова навчальна лабораторія хімічного захисту рослин, а на дослідному полі факультету була створена 10-типільна сівозміна для проведення наукових досліджень і навчання студентів.

Доцент, канд. біолог. наук
В.Ю. Терещенко

У 1970 році на посади асистентів кафедри були зараховані молоді кандидати наук В.Д. Колодійчук і В.Ю. Терещенко. На базі кафедральної сівозміни і в господарствах співробітники кафедри проводили науково-дослідну роботу. Завідувач кафедри М.Г. Коломієць проводив наукові дослідження на тему «Наукові основи раціонального використання пестицидів у зерно-буряковій сівозміні Лісостепу України», які мали стати основою його докторської дисертації.

У 1980–1986 роках завідувачем кафедри захисту рослин за конкурсом був обраний доцент **Федір Федорович Кашуба**, який працював на агрономічному факультеті з 1965 до 1994 року.

Федір Федорович – виходець із селянської сім'ї і значну частину життя присвятив сільськогосподарському виробництву.

Його трудова діяльність розпочалася з 1948 року на посаді дільничного агронома

Ставищанської МТС Київської області після

Колектив кафедри захисту рослин у 1973 році: перший ряд – старший лаборант М.Ф. Кучма, зав. кафедри, доцент М.Г. Коломієць, лаборанти О.С. Бірюкова і Г.П. Клименко; другий ряд: доценти Ф.Ф. Кашуба, В.Ю. Терещенко і А.С. Батура та асистент В.Д. Колодійчук

закінчення Білоцерківського сільськогосподарського технікуму.

У 1952 році Ф.Ф. Кашуба вступив на агрономічний факультет Білоцерківського СГІ і закінчує його у 1957 році. Протягом п'яти років він був беззмінним старостою курсу. Після закінчення БЦСГІ працював керуючим відділком Київської дослідної станції тваринництва «Терезине», головним агрономом колгоспу ім. Ілліча с. Вільна Тарасівка Білоцерківського району.

Доцент, канд. біолог. наук
Ф.Ф. Кашуба

Після закінчення аспірантури і успішного захисту кандидатської дисертації працює на посаді асистента, а потім доцента кафедри захисту рослин (1970 рік). Протягом трьох років Федір Федорович очолював профбюро співробітників інституту, 10 років обирався заступником голови профкому, а з 1980 року виконував обов'язки ректора народного університету сільськогосподарських знань, за що отримав подяки районного товариства «Знання».

Нагороджений знаком «Переможець соціалістичного змагання» за 1974 рік та медаллю «Ветеран праці».

Федір Федорович за період своєї роботи в інституті опублікував близько 30 праць наукового і навчально-методичного спрямування. Він також підготував і видав оригінальну роботу навчально-методичного плану «Сельскохозяйственная фитопатология». Разом із науковцями кафедри селекції і насінництва він проводив оцінку створеного методом хімічного мутагенезу селекційного матеріалу пшениці озимої на стійкість до бурої іржі і борошнистої роси.

Доцент, канд. с.-г. наук
В.Д. Колодійчук

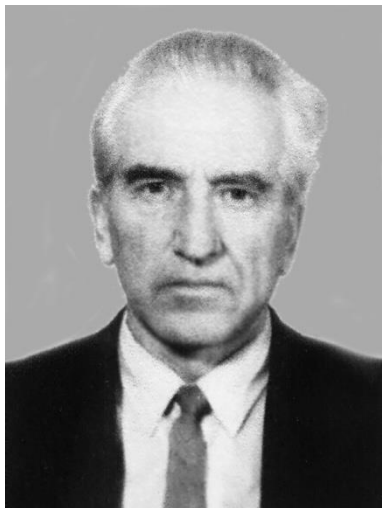
Із 1986 до 1995 та з 2004 до 2010 років посаду завідувача кафедри обіймав доцент **Василь Дмитрович Колодійчук**. У 1980–1994 він читав курси «Ентомологія» і «Біологія шкідників і збудників хвороб сільськогосподарських рослин», а з 1994 навчального року «Сільськогосподарську фітопатологію».

Його науково-дослідна робота була пов'язана з вивченням розповсюдження, шкідливості і обґрунтування заходів захисту польових культур, зокрема: пшениці озимої, гороху, буряків цукрових, конюшини від кореневих гнилей, та обґрунтування заходів захисту від цих досить поширених і шкодочинних хвороб.

Професор, доктор с.-г. наук
М.М. Барановський

Він видав понад 70 публікацій наукового і методичного плану. У 80-ті роки на кафедру прийшло працювати молоде поповнення. Зокрема, на посаду асистентів були обрані **В.М. Джуран** і **М.М. Барановський**. За період роботи на кафедрі В.М. Джуран підготував у співавторстві методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять з ентомології і фітопатології та опублікував ряд статей за результатами наукових досліджень. У 1988 році він за переводом перейшов працювати у Переяслав-Хмельницьку філію КФП ім. О.М. Горького на посаду старшого викладача кафедри природничих наук і тепер є одним із проректорів цього ВНЗ.

Доктор. с.-г. наук
В.С. Куценко

Із 1995 до 2000 року кафедру захисту рослин очолював доктор с.-г. наук **Василь Семенович Куценко**,

який читав студентам курс лекцій «Фітофармацевтичні засоби захисту рослин». За період своєї наукової діяльності Василь Семенович опублікував близько 130 наукових праць, зокрема 8 книг, присвячених різним аспектам агротехніки польових культур.

Із 2000 до 2004 року посаду завідувача кафедри обіймав доктор біологічних наук, професор **Віталій Петрович Федоренко**. У 1979 році він захистив кандидатську дисертацію, отримавши науковий ступінь кандидата біологічних наук, а в 1993 році – дисертацію доктора біологічних наук на тему: «Екологічні закономірності динаміки ентомокомплексу бурякового

Він видав понад 70 публікацій наукового і методичного плану.

У 80-ті роки на кафедру прийшло працювати молоде поповнення. Зокрема, на посаду асистентів були обрані **В.М. Джуран** і **М.М. Барановський**. За період роботи на кафедрі В.М. Джуран підготував у співавторстві методичні вказівки для проведення лабораторно-практичних занять з ентомології і

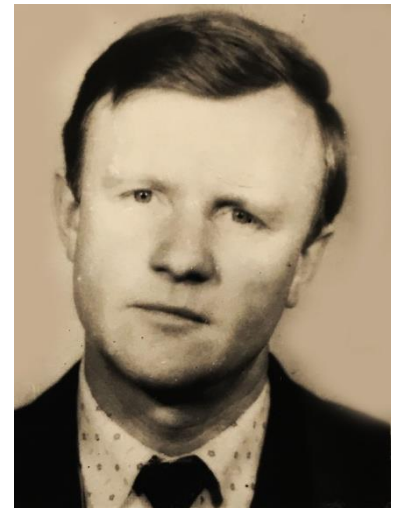
фітопатології та опублікував

ряд статей за результатами наукових досліджень. У 1988 році він за переводом перейшов працювати у Переяслав-Хмельницьку філію КФП ім. О.М. Горького на посаду старшого викладача кафедри природничих наук і тепер є одним із проректорів цього ВНЗ.

Із 1995 до 2000 року кафедру захисту рослин очолював доктор с.-г. наук **Василь Семенович Куценко**,

який читав студентам курс лекцій «Фітофармацевтичні засоби захисту рослин». За період своєї наукової діяльності Василь Семенович опублікував близько 130 наукових праць, зокрема 8 книг, присвячених різним аспектам агротехніки польових культур.

Із 2000 до 2004 року посаду завідувача кафедри обіймав доктор біологічних наук, професор **Віталій Петрович Федоренко**. У 1979 році він захистив кандидатську дисертацію, отримавши науковий ступінь кандидата біологічних наук, а в 1993 році – дисертацію доктора біологічних наук на тему: «Екологічні закономірності динаміки ентомокомплексу бурякового

Асистент, канд. наук
В.М. Джуран

агроценозу і принцип його регулювання в центральному Лісостепу України».

Доктор біол. наук,
професор В.П. Федоренко

захисту рослин УААН, із 2002 року – член-кореспондент, а з 2007 року – академік Української академії аграрних наук. В.П. Федоренко – автор близько 300 наукових праць, у тому числі 13 монографій, 3 підручників, 10 брошур.

За багаторічний період свого існування кафедра захисту рослин у складі агрономічного факультету підготувала тисячі висококваліфікованих спеціалістів, які працюють на різних посадах. Серед них колишні дипломники кафедри доктор біологічних наук, професор В.С. Гірко – завідувач лабораторії Інституту землеробства

УААН, кандидати наук: В.І. Земляний – завідувач лабораторією захисту рослин Уладово-Люлинецької дослідної станції; М.І. Губар – заступник директора і В.М. Ковбасенко – завідувач лабораторії Київської дослідної станції Інституту овочівництва і баштанництва

УААН, І.М. Сапотніцький – науковий співробітник Інституту цукрових буряків УААН, М.М. Дем'янюк – науковий співробітник Інституту захисту рослин УААН, А.В. Федоренко.

Колектив кафедри захисту рослин у 2003 році: зліва направо – доцент О.М. Яковенко, лаборант В.М. Ганзич, асистент М.Ю. Полішвайко, зав. кафедри професор В.П. Федоренко, аспірант А.І. Кривенко, доцент В.Д. Колодійчук, старший лаборант Н.О. Семененко і асистент Н.І. Шушківська.

Навчальний процес на кафедрі захисту рослин в період 2003–2014 рр. забезпечували старші лаборанти Н.О. Семененко (з 2003 р.) і С.С. Рожок (з 2009 р.).

Доцент, канд. с.-г. наук
О.М. Яковенко

Яковенко Олександр Миколайович після закінчення Станіславчицької середньої школи у 1983–1984 роках – навчався на підготовчому відділенні Білоцерківського сільськогосподарського інституту.

У 1984–1986 роках – служив в лавах Радянської Армії.

1986–1990 рр. – навчався на агрономічному факультеті БЦСГІ, після закінчення якого отримав диплом з відзнакою та здобув кваліфікацію вченого агронома.

У 1990–1991 роках працював на посаді головного агронома колгоспу ім. 1-го Травня Таращанського району Київської області (с. Круті Горби).

У 1992–1994 роках працював на посадах агронома-насінневода та головного агронома бюджетної групи Білоцерківського агрохімоб'єднання Агропромислового комбінату «Рось».

У вересні 1994 року обраний за конкурсом на посаду асистента кафедри захисту рослин БЦСГІ. У листопаді цього року без відриву від виробництва вступив до аспірантури Інституту цукрових буряків УААН (м. Київ). У 1999 році захистив дисертацію в спеціалізованій вченій раді Д 26.004.02 Національного аграрного університету (нині – Національний університет біоресурсів і природокористування України) на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 03.00.09 – ентомологія. Тема дисертаційної роботи: «Ентомологічний комплекс на сходах цукрових буряків та його контроль у Центральному Лісостепу Правобережної України».

У 2000 році обраний за конкурсом на посаду в.о. доцента кафедри захисту рослин. У 2001–2002 роках за сумісництвом працював заступником декана агрономічного факультету. У 2003 році – присвоєно вчене звання доцента кафедри захисту рослин.

У 2003–2004 роках працював старшим науковим співробітником Інституту

захисту рослин УААН (м. Київ).

У 2004–2005 роках – заступником директора, головним технологом Центрального регіону Компанії «Райз» (м. Київ).

У період 2003–2006 років працював за сумісництвом на посадах головного агронома Державного підприємства «Експериментальна база «Олександрія», провідного наукового співробітника ІЦБ УААН та доцента кафедри захисту рослин БДАУ.

Із вересня 2005 року працював на посаді доцента кафедри захисту рослин, а з 2014 року – доцентом кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського національного аграрного університету (БНАУ). Із 2010 до 2014 року виконував обов’язки завідувача кафедри захисту рослин БНАУ.

У 2014–2018 роках – навчався на екологічному факультеті БНАУ (заочна форма), де отримав диплом з відзнакою і здобув кваліфікацію «магістр з екології». Напрямок наукової роботи: «Екологічне обґрунтування динаміки чисельності ґрунтової шкідливої ентомофауни в агроценозах зернових культур за різних систем основного обробітку ґрунту Правобережної частини Лісостепу України».

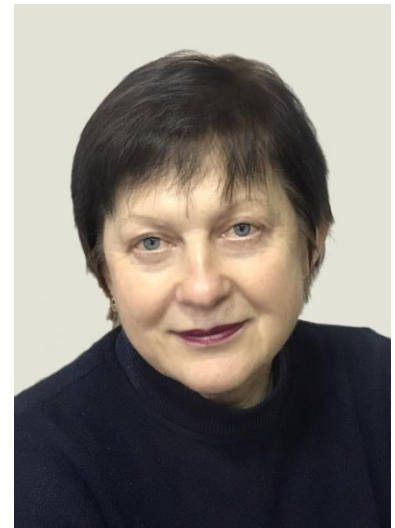
Автор понад 70 наукових праць, методичних посібників та рекомендацій.

Читає курси дисциплін студентам агробіотехнологічного факультету ОР «Бакалавр» та «Магістр»: «Агрофармакологія», «Карантин рослин», «Інтегрований захист рослин» та «Біобезпека в карантині та захисті рослин».

Із 2014 року – волонтер «Білоцерківської волонтерської групи». Нагороджений відзнакою Міністерства оборони України – медаллю «За сприяння Збройним Силам України».

Шушківська Наталія Іванівна у 1987 році була прийнята на посаду секретаря деканату агрономічного факультету БЦСГІ.

Із 1995 року працювала на кафедрі захисту рослин лаборантом, а згодом – старшим лаборантом. У 1996 році, як пошукувач, почала працювати над

Доцент, канд. с.-г. наук
Н.І. Шушківська

кандидатською дисертацією на тему: «Біологія щитоносок бурякового агробіоценозу та обґрунтування захисних заходів проти них в умовах Центрального Лісостепу України», під керівництвом професора В.В. Федоренка.

Із 2003 року працювала асистентом кафедри захисту рослин. У 2004 році захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю «ентомологія». У 2011 році отримала атестат доцента кафедри захисту рослин.

Виконує дослідження з теми наукової роботи: «Ентомокомплекс однорічних бобових культур та контроль чисельності фітофагів в Центральному Лісостепу України».

Проводить курси навчальних дисциплін: «Ентомологія» та «Прогноз розвитку шкідливих організмів». Є членом «Українського ентомологічного товариства».

За період науково-педагогічної роботи Наталією Іванівною було видано понад 30 друкованих праць.

Доцент, доктор с.-г. наук
А.Б. Марченко

Марченко Алла Борисівна розпочала свою трудову діяльність на Сквирській дослідній станції Інституту овочівництва та баштанництва НААН України, де працювала з 2000 року лаборантом відділу селекції огірків, із 2003 року – молодшим науковим співробітником, із 2006 року – науковим співробітником, із 2007 року – старшим науковим співробітником, із 2009 року – в.о. завідуючої відділом агроекології з виконанням обов'язків завідуючої лабораторією якості овочевої продукції.

Із 01.09.2010 року призначена на посаду доцента кафедри садово-паркового господарства Білоцерківського національного аграрного університету, а з 01.09.2012 року – доцент кафедри захисту рослин.

У 2000 році закінчила Білоцерківський державний аграрний університет, отримавши кваліфікацію «Вчений агроном». У 2003 році вступила до аспірантури Інституту овочівництва та баштанництва м. Мерефа Харківської області.

У 2008 році захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за темою «Особливості патогенезу хвороб

капусти білоголової ранньостиглої (*Brassica oleracea* var. *capitata* f. *alba*) та вихідний матеріал за стійкістю» за спеціальністю 06.01.11 – фітопатологія. Науковим керівником дисертаційної роботи була кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, провідний співробітник лабораторії імунітету Інституту овочівництва і баштанництва УААН Валентина Василівна Склярєвська.

У 2008 році отримала авторське свідоцтво на сорт капусти ранньостиглої Нісса. У 2009 році – два авторських свідоцтва на лінії капусти ранньостиглої. У період із 2005 до 2008 рр. – вчений секретар Вченої Ради Сквирської дослідної станції.

У період 2009–2011 року – член Методичної комісії Інституту агроєкології УААН.

Із 2002 року – секретар методичної комісії агробіотехнологічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету.

За період науково-педагогічної діяльності Алла Борисівна опублікувала 80 друкованих праць, з них 71 наукового та 7 навчально-методичного напрямку, 2 монографії. Є співавтором методичних вказівок для забезпечення самостійної роботи студентів та проведення лабораторно-практичних занять за кредитно-модульною системою навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» з дисциплін: «Лісова фітопатологія», «Ландшафтна архітектура», «Декоративне садівництво». Автор навчальних посібників «Інфекційні хвороби деревних порід», «Лісова ентомологія» рекомендованих до друку Вченою Радою Білоцерківського національного аграрного університету. Алла Борисівна читає для студентів агробіотехнологічного факультету курси дисциплін: «Лісова ентомологія», «Лісова фітопатологія», «Фітопатологія декоративних рослин», «Інтегрований захист декоративних рослин», «Сільськогосподарська фітопатологія».

Основний напрям наукових досліджень – «Біоекологічне обґрунтування системи захисту квітниково-декоративних рослин від хвороб в умовах озеленення урбоекосистеми», результатом яких став захист докторської дисертації 20 грудня 2019 року.

Кривенко Анна Іванівна в 2003 році з відзнакою закінчила агрономічний факультет Білоцерківського державного аграрного університету. Після закінчення навчання працювала агрономом із захисту рослин в КСП «Колос» м. Узин

Білоцерківського району. У жовтні 2003 року вступила до аспірантури при кафедрі захисту рослин БНАУ і після завершення навчання 8-го жовтня 2005 року була зарахована на посаду асистента цієї кафедри.

Доктор с.-г. наук
А.І. Кривенко

12 квітня 2007 року Анні Іванівні було присуджено науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук, а з 1-го серпня 2010 року вона була призначена на посаду доцента кафедри захисту рослин.

Із 7 травня 2008 до 18 вересня 2011 року вона працювала за сумісництвом заступником декана агрономічного факультету з виховної роботи.

Із 25 травня 2016 року була зарахована на посаду спеціаліста з міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами (за сумісництвом).

Звільнилась з роботи 4 жовтня 2017 року за власним бажанням у зв'язку з переходом на іншу роботу.

При Одеському інституті агропромислового виробництва Української академії аграрних наук Анна Іванівна проводила наукові дослідження, що дало їй змогу 05 липня 2019 року захистити дисертацію доктора сільськогосподарських наук на тему: «Наукове обґрунтування біологізованих технологій вирощування озимих зернових культур в умовах Південного Степу України» з шифром 06.01.09–рослинництво.

Семененко Наталія Олександрівна з 1969 року працювала на посаді робочої Білоцерківської дослідно-селекційної станції в лабораторії «Поліплоїдії». У 1970 році вступила на агрономічний факультет БЦСГІ заочної форми навчання. У 1972 році перевелась на стаціонарне відділення навчання на 3-й курс інституту, який закінчила в 1976 році. В цьому ж році за розподіленням (направленням) поїхала на роботу в Тернопільську область, де пропрацювала 12 років на посадах: агронома-насінневода, економіста з оплати праці, секретаря сільської ради.

У 1987 році переїхала в Білу Церкву та влаштувалась на тимчасову роботу в БЦСГІ на кафедру селекції та насінництва на посаду препаратора, згодом – лаборанта, далі була переведена на кафедру рослинництва на посаду лаборанта,

згодом повернулася на посаду старшого лаборанта кафедри селекції та насінництва, де працювала до 2000 року.

Із 2003 року працювала старшим лаборантом кафедри захисту рослин, у 2013 році вийшла на заслужений відпочинок.

Із 1 лютого 2014 року в результаті об'єднання кафедр рослинництва та захисту рослин на агробіотехнологічному факультеті було створено нову структурну одиницю – кафедру технологій у рослинництві та захисту рослин, яку очолив кандидат с.-г. наук, доцент Микола Борисович Грабовський. Народився Микола Борисович 6 грудня 1977 року в м. Мала Виска Кіровоградської області. Закінчив у 1999 році Кіровоградський державний технічний університет за спеціальністю «Агрономія» та здобув кваліфікацію вченого-агронома.

Зав. кафедри, доцент, доктор с.-г. наук М.Б. Грабовський

У 2006 році захистив кандидатську дисертацію в Інститут зернових культур НААН України (м. Дніпропетровськ) на тему: «Адаптація вихідного матеріалу кукурудзи плазми Лакауне до умов степової зони України», отримавши диплом кандидата с.-г. наук зі спеціальності 06.01.05 – селекція і насінництво.

Ним опубліковано 90 наукових праць, у тому числі 5 патентів на винаходи та корисні моделі, 13 авторських свідоцтв на гібриди кукурудзи та більше 10 методичних рекомендацій. Є керівником чотирьох аспірантів: С.С. Німенка та К.В. Павліченка, М.В. Степаненко, О.В. Мостипан.

Етапи трудової діяльності:

– з вересня 1994 до червня 1999 року – студент Кіровоградського державного технічного університету, м. Кіровоград;

– з серпня 1999 до грудня 2000 року – молодший науковий співробітник відділу селекції кукурудзи і сорго Інституту зернового господарства УААН, м. Дніпропетровськ;

– з березня 2004 до липня 2006 року – в.о. наукового співробітника лабораторії селекції ранньостиглих і середньоранніх гібридів кукурудзи Інституту зернового господарства УААН, м. Дніпропетровськ;

- з липня 2006 до серпня 2007 року – старший науковий співробітник лабораторії селекції ранньостиглих і середньоранніх гібридів кукурудзи Інституту зернового господарства УААН, м. Дніпропетровськ;
- з вересня 2007 до лютого 2014 року – доцент кафедри рослинництва Білоцерківського національного аграрного університету;
- у 2013 році отримав атестат доцента кафедри рослинництва БНАУ.
- з лютого 2014 до вересня 2014 року – доцент кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського національного аграрного університету;
- з вересня 2014 до грудня 2015 року – виконуючий обов'язки завідувача кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського національного аграрного університету;
- з грудня 2015 року і до сьогодні – завідувач кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського національного аграрного

Колектив кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин у 2017 році університету, м. Біла Церква.

М.Б. Грабовський активно працює в рамках міжнародної співпраці нашого університету з питань навчальної та наукової роботи. У 2016–2018 рр. був координатором **міжнародного проєкту** «Покращення працевлаштування випускників аграрних університетів», що проводився на основі Договору між

Білоцерківським національним аграрним університетом і Writtle College. У липні-серпні 2018 року пройшов наукове стажування в Дрезденському університеті прикладних наук (HTW) з питань органічного виробництва. Результатом наукового стажування стали напрацювання спільних ідей та проєктів щодо поточної координації та консультації з питань розвитку органічного виробництва, організації підготовки кваліфікованого дослідницького персоналу, подальшого дослідження та вивчення закордонного досвіду в сфері органічного виробництва, покращення навчальних планів. У 2017–2018 рр. разом з колегами з агробіотехнологічного факультету брав участь в освітньому проєкті «Українсько-німецька співпраця в органічному виробництві». У 2016–2019 роках брав участь у наукових та науково-практичних конференціях, що проходили в країнах ЄС: Польщі, Франції, Німеччині.

17.01.2020 року захистив докторську дисертацію в Інституті зернового господарства НААН України (м Дніпро) на тему: «Агротехнологічне обґрунтування вирощування кукурудзи і сорго цукрового для виробництва біогазу» зі спеціальності 06.01.09 – рослинництво.

На сьогодні на кафедрі працюють 18 викладачів, доктори с.-г. наук: М.Б. Грабовський, А.Б. Марченко, С.П. Вахній, Е.Р. Ермантраунт, доценти: В.С. Хахула, Л.А. Козак, О.С. Городецький, Л.М. Качан, Н.І. Шушківська, О.М. Яковенко, Ю.В. Федорук, Т.В. Панченко, І.А. Покотило, М.В. Остренко, Л.В. Центило, асистенти: Л.А. Правдива, С.В. Горновська, О.В. Мостипан.

Панченко Тарас Валентинович у 1992 році вступив до Білоцерківського сільськогосподарського інституту ім. П.Л. Погребняка.

Доцент, канд. с.-г. наук
Т.В. Панченко

У 1997 році закінчив інститут та був направлений на роботу в радгосп «Україна» с. Синяк Вишгородського району Київської області на посаду бригадира овочевої бригади.

Із січня 1998 до січня 1999 року навчався в магістратурі Білоцерківського ДАУ. Із січня 1999 року навчався в стаціонарній аспірантурі під керівництвом Заслуженого працівника с.-г. України, Відмінника аграрної освіти, доцента Ткачука В.М. Захистив

кандидатську дисертацію на тему «Особливості формування міжсорткових агробіоценозів озимої пшениці та вплив їх на урожайність та якість зерна» у спеціалізованій вченій раді Д 67.830.01 Херсонського державного аграрного університету 26 березня 2004 року.

У Білоцерківському НАУ працює із січня 2002 року на посаді асистента кафедри рослинництва, а з 2005 року – на посаді доцента кафедри рослинництва.

За участю Тараса Валентиновича виконується державна тема «Розробка теоретичних та практичних еколого-економічних основ альтернативних екологічно чистих, енерго- та ресурсозберігаючих технологій вирощування сорткових, міжсорткових посівів сільськогосподарських культур в польових сівозмінах Лісостепу України з використанням біопрепаратів, сортів та гібридів власної, вітчизняної та зарубіжної селекції, створених на основі нових біотехнологічних методів» номер держреєстрації 0013U004472, яка затверджена Міністерством аграрної політики України, а матеріали її є складовою частиною докторської дисертації.

Має деклараційний патент на винахід 72107A, A01C1/00 «Спосіб передпосівної обробки насіння сільськогосподарських культур» та деклараційний патент на корисну модель 4198, A1B79/00 «Спосіб регулювання ураженості борошнистою рососою рослин озимої пшениці» (у співавторстві).

Опублікував 42 наукові праці, дві з яких опубліковано в зарубіжних виданнях, що входять до науково-метричної бази SCOPUS та 29 – навчально-методичних праць.

Доцент, канд. с.-г. наук
Ю.В. Федорук

Федорук Юрій Васильович із 1996 до 2001 року навчався в Білоцерківському державному аграрному університеті, брав активну участь в студентському і науковому житті університету.

У лютому 2001 закінчив університет з відзнакою та був направлений на роботу в СФГ «ВІРА» Козятинського району Вінницької області на посаду агронома відділку.

У травні 2001 року був зарахований на посаду наукового співробітника державної тематики при

кафедри селекції та насінництва с.-г. культур БНАУ.

Із листопада 2001 до листопада 2004 року навчався в стаціонарній аспірантурі Білоцерківського НАУ під керівництвом професора М.Я. Молоцького, після закінчення якої був зарахований на посаду асистента кафедри рослинництва.

14 червня 2005 року захистив кандидатську дисертацію на тему «Удосконалення елементів технології вирощування картоплі у фермерських і селянських господарствах Лісостепу України» за спеціальності 06.01.09. – рослинництво.

Із 2006 року почав працювати над виконанням докторської дисертації на тему «Теоретичні і практичні основи підвищення продуктивності картоплі та ефективності використання добрив рослинами під впливом біостимуляторів в умовах Лісостепу України».

Із 2008 року Ю.В. Федорук був призначений на посаду доцента, а в січні 2011 року йому було присвоєно вчене звання доцент кафедри рослинництва Білоцерківського національного аграрного університету.

Юрій Васильович, починаючи зі студентських років є активним учасником художньої самодіяльності. У складі народного хору «Батьківська нива» був лауреатом Міжнародних і всеукраїнських фольклорних фестивалів.

За період науково-педагогічної роботи ним було опубліковано 70 наукових робіт та 6 навчально-методичних розробок. Юрій Васильович є співавтором 5 посібників, 1 довідника, 1 патенту.

Доцент, канд. с.-г. наук
М.В. Остренко

Остренко Михайло Володимирович із 1992 до 1997 року навчався в Білоцерківському державному аграрному університеті, брав активну участь в студентському і науковому житті університету.

Із квітня до листопада 1998 року працював головним агрономом КСП «Промінь» с. Поправка Білоцерківського району Київської області.

У 1999 році вступив на стаціонарне відділення аспірантури Інституту картоплярства УААН за спеціальністю «Селекція», яку закінчив в березні 2002 року і був зарахований на

посаду молодшого наукового співробітника лабораторії селекції Інституту картоплярства, де захистив кандидатську дисертацію на тему: «Шляхи створення селекційного матеріалу картоплі з високим проявом господарських ознак і підвищеним вмістом вітамінів».

Працюючи в лабораторії селекції Інституту картоплярства УААН, керував дослідженнями випробування стійкості сортів, гібридів та вихідного матеріалу картоплі Інституту картоплярства та інших наукових закладів до грибкових хвороб. Крім того, був керівником досліджень однієї з ланок селекційного процесу (другий селекційний розсадник, розсадник де проводяться дослідження новостворених гібридів картоплі).

Михайло Володимирович є співавтором 12 сортів картоплі: Лілея, Червона рута, Промінь, Подолянка, Левада, Оберіг, Вернісаж, Скарбниця, Поліське джерело, Мандрівниця, Глазурна та Зелений гай, що занесені до Державного реєстру сортів рослин України.

Із вересня 2006 року М.В. Остренко працював асистентом, а з грудня 2010 року на посаді доцента кафедри рослинництва Білоцерківського національного аграрного університету. У 2015 році М.В. Остренку було присвоєно вчене звання доцента кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин.

За період науково-педагогічної роботи ним було опубліковано 34 наукових праць, 2 навчально-методичних розробки, у співавторстві 1 посібник, 1 типова програма та 1 довідник.

Доцент, доктор с.-г. наук,
С.П. Вахній

Вахній Сергій Петрович у 1981 році закінчив агрономічний факультет БЦСХІ, а у 1989 році – Українську сільськогосподарську академію. Трудову діяльність розпочав у 1981 році в колгоспі ім. Боженка Таращанського району Київської області. Після проходження строкової служби в лавах Радянської Армії продовжив працювати на посаді старшого агронома цього ж колгоспу. Із 1984 до 1986 року – керуючий відділенням «Росток» радгоспу «Білоцерківський», а з 1989 до 1990 рр. – заступник

директора радгоспу.

Із 1990 до 1997 року С.П. Вахній працював директором радгоспу «Томилівський» Білоцерківського району, головою правління КСП «Агрофірма «Томилівська», а згодом – її генеральним директором.

У 1997 році призначений на посаду голови Білоцерківської районної державної адміністрації, яку очолював до 2005 року. У 2001 році закінчив Українську Академію державного управління при Президентові України. Має кваліфікації: вчений агроном, організатор-економіст с.-г. підприємств, магістр державного управління.

У 1995 році Сергій Петрович захистив кандидатську дисертацію на тему: «Вплив строків, способів і доз застосування мінеральних добрив на врожай і якість капусти пізньої на чорноземі типовому малогумусному легкосуглинковому Правобережного Лісостепу України», а у 2011 році захистив докторську дисертацію на тему: «Агробіологічні основи оптимізації агрофітоценозів сільськогосподарських культур у Центральному Лісостепу України».

Нині Сергій Петрович – професор кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин, а до цього з кінця 90-х років він працював за сумісництвом доцентом кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства БНАУ.

У 2004 році йому було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник сільського господарства України» та нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня.

Доцент, канд. с.-г. наук
Р.В. Коваленко

Коваленко Роман Володимирович у 1994 році закінчив природничо-географічний факультет Київського педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, отримавши диплом вчителя географії та біології.

Із вересня 1992 до червня 1994 року проходив навчання на Перших Київських державних курсах іноземних мов за напрямом підготовки – «англійська мова».

Із вересня 1993 до червня 1997 року працював вчителем англійської мови в Кагарлицькій середній школі №3. Із липня 1997 до березня 2005 року – голова фермерського господарства «Расавське», с. Ліщинка Кагарлицького району Київської області. Із квітня 2005 до квітня 2006 року

працював заступником голови Кагарлицької РДА. Із квітня 2006 до листопада 2010 року працював на посаді голови Кагарлицької районної ради 5 скликання. Із листопада 2010 до лютого 2012 року працював на посаді начальника управління агропромислового розвитку Кагарлицької РДА.

Із березня 2012 до лютого 2016 року – асистент, доцент (2015 р.) кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин Білоцерківського НАУ. Із жовтня 2012 до лютого 2016 року за сумісництвом працював заступником декана агробіотехнологічного факультету Білоцерківського НАУ.

У червні 2012 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Біологічні та технологічні особливості формування продуктивності пшениці озимої на чорноземі типовому в умовах Лісостепу України» за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

Із лютого 2016 до квітня 2018 року працював на посаді першого заступника голови, а з квітня 2018 до лютого 2019 року – головою Кагарлицької районної державної адміністрації Київської області.

Із вересня 2018 року працює на посаді доцента кафедри рослинництва НУБіП України.

Доцент, канд. с.-г. наук
І.А. Покотило

Покотило Ігор Анатолійович із 2001 до 2006 року навчався в Білоцерківському державному аграрному університеті, брав активну участь у студентському і науковому житті університету.

Із лютого до грудня 2007 року працював асистентом кафедри рослинництва Білоцерківського державного аграрного університету.

У грудні 2007 року вступив на стаціонарне відділення аспірантури при кафедрі рослинництва, яку закінчив в грудні 2010 року.

У 2011 під керівництвом В.М. Ткачука захистив кандидатську дисертацію на тему: «Оптимізація агротехнічних заходів вирощування коріандру в умовах північного Лісостепу України» за спеціальністю 06.01.09 – рослинництво.

Із 29 грудня 2010 року працював асистентом, а з 4 листопада 2013 року доцентом кафедри рослинництва Білоцерківського національного аграрного

університету.

У 2015 році І.А. Покотилу було присвоєно вчене звання доцента кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин.

Асистент, канд. с.-г. наук
Л.А. Правдива

технологій в рослинництві та захисту рослин.

За період науково-педагогічної роботи ним було опубліковано 34 наукові праці, з них: 6 навчально-методичних розробок, 4 навчальні посібники в співавторстві.

Правдива Людмила Анатоліївна з 2002 до 2007 рр. навчалась в Білоцерківському державному аграрному університеті, за напрямом підготовки «Агрономія», кваліфікація – агроном-дослідник, спеціалізація – «Агрономічний менеджмент». Після закінчення університету працювала дорадником в сільськогосподарському кооперативі «Добробут-Агро» Білоцерківського району с. Фурси.

Із 2010 до 2013 рр. – навчалась в аспірантурі при Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків, де успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Оптимізація елементів технології вирощування сорго цукрового для виробництва біопалива в умовах Лісостепу України», отримавши науковий ступінь – кандидата с.-г. наук.

Із 01.04.2013 року працювала старшим науковим співробітником у відділі технологій вирощування біоенергетичних культур ІБКіЦБ, м. Київ.

Із 20.02.2018 року і понині працює в Білоцерківському національному аграрному університеті, асистентом кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин.

За період науково-педагогічної діяльності Л.А. Правдивою було опубліковано більше 60 друкованих праць, з яких – 33 наукові статті у фахових та зарубіжних виданнях, а також монографія, навчальні посібники, методичні рекомендації, патенти та інше.

Горновська Світлана Володимирівна з 1995 до 2000 року навчалася в Білоцерківському державному аграрному університеті. Після закінчення університету отримала кваліфікацію «вчений агроном».

Упродовж 2000–2004 року працювала в Glenview Hotel, Glen O The Downs, Delgany, Co. Wicklow, Ireland (Ірландія) на посаді адміністратора.

Із жовтня 2000 до вересня 2003 року навчалася в Agri – Environmental Sciences College of Agriculture, Dublin, course DN 250 «Agricultural Science».

Із липня 2004 до січня 2007 року працювала в CH & E Caroline LTD, Eden Square, Paralimni, Cyprus на посаді менеджера.

Із лютого до серпня 2007 року працювала вчителем іноземної мови у Височанському НВО «ЗОШ I-III ст.» Тетіївського району.

У вересні 2007 року прийняла присягу державного службовця та отримала п'ятнадцятий ранг. Із вересня 2007 до жовтня 2011 року працювала на посаді спеціаліста державної інспекції захисту рослин Тетіївського району та отримала тринадцятий ранг державного службовця.

Із жовтня 2011 до жовтня 2014 року навчалася в очній аспірантурі Національного університету біоресурсів і природокористування під керівництвом академіка НААН України В.П. Федоренка.

Із червня 2015 до вересня 2018 року працювала на посаді провідного фахівця відділу аналітичної роботи та якості насіння управління контролю якості насіння та садивного матеріалу.

У Білоцерківському національному аграрному університеті працює з вересня 2018 року на посаді асистента кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин.

Основні напрями наукової діяльності: захист сільськогосподарських рослин від шкідників і хвороб. Систематично виступає на міжнародних конференціях, науково-практичних семінарах з питань захисту рослин, оптимізації методів виявлення шкідників і хвороб, є членом Українського ентомологічного товариства.

Асистент С.В. Гороновська

На агробіотехнологічному факультеті відповідає за розвиток міжнародної наукової діяльності, розвиває співпрацю з зарубіжними партнерами з питань реалізації міжнародних освітніх і наукових програм університету. Опублікувала 25 наукових праць.

Герасименко Валентина Володимирівна у 1987 році закінчила Вітебський індустріально-педагогічний інститут.

У 1988 році прийшла працювати в БЦСГІ старшим лаборантом кафедри рослинництва, де працює і донині. Із 1994 до 1999 року навчалася на заочному відділенні БНАУ за напрямом підготовки «Агрономія», та отримала кваліфікацію «Вчений агроном».

Антоненко Надія Кирилівна – навчалась в БЦСГІ у 1972–1977 роках. Після закінчення інституту в 1977–1981 роках працювала на селекційній станції ім. О.К. Коломієць у відділі цукрових буряків. Із 1981 року почала працювати в Білоцерківському сільськогосподарському інституті на посаді завідувача лабораторією, а згодом – старшим лаборантом, де працює до сьогодні.

При кафедрі створено Інститут енергоефективних технологій і агротехнологічних та технічних процесів у рослинництві (директор В.С. Хахула) і Науково-дослідний Інститут інноваційних технологій в аграрній сфері виробництва (директор Л.В. Центилю).

Кафедра має тісні наукові зв'язки з Інститутом кормів НААН (м. Вінниця), Інститутом землеробства НААН (м. Чабани), Харківським інститутом рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, Інститутом захисту рослин НААН, Інститутом Причорномор'я, Білоруським державним аграрним університетом, Рітл коледжем (Великобританія), Дрезденським університетом прикладних наук (Німеччина), університетом «САН Vilentum» (Нідерланди) та закордонними аграрними компаніями, з якими укладено угоди про співробітництво.

На кафедрі викладається 38 дисциплін, по кожній з яких розроблені навчально-методичні комплекси, які розміщено на платформі Moodle, опубліковані і використовуються в навчальному процесі підручники, навчальні посібники та методичні вказівки для проведення практичних робіт і навчальної практики студентів.

Кафедра технологій у рослинництві та захисту рослин, маючи достатньо багато випробуваних сільськогосподарським виробництвом розробок, є організатором багатьох міжнародних, державних, регіональних, обласних, районних науково-практичних конференцій, семінарів. Тільки в останні роки кафедра провела більше 10 науково-практичних конференцій та семінарів різного

рівня.

Наукова робота, яка ведеться на кафедрі рослинництва, дозволяє накопичувати новітні дані, розробляти нові технології вирощування сільськогосподарських культур. У кінці 2019 року А.Б. Марченко, а в січні 2020 року М.Б. Грабовський захистили докторські дисертації, планується захист докторських дисертацій: В.С. Хахули, Ю.В. Федорука, Т.В. Панченка та кандидатської дисертації С.В. Горновської. Кафедра має власні розробки технологій вирощування основних польових та кормових культур.

Значна частина представників кафедри бере участь у роботі практично усіх проєктів навчального чи наукового спрямування, проходять стажування за кордоном. Робота у проєкті Темпус Тасіс IV

Науково-педагогічні працівники кафедри беруть участь у громадському житті факультету і університету. Серед них, сьогодні на різних посадах працюють – деканом факультету В.С. Хахула, вченим секретарем Вченої ради університету та завідуючою відділом аспірантури Л.М. Качан, секретарем ради факультету Н.І. Шушківська, відповідальною за міжнародну діяльність на факультеті С.В. Горновська, відповідальним за наукову роботу на факультеті Т.В. Панченко, відповідальним за спортивно-масову роботу на факультеті І.А. Покотило, академічний консультант з вирощування картоплі Ю.В. Федорук, волонтером «Білоцерківської волонтерської групи» О.М. Яковенко, секретарем методичної комісії факультету А.Б. Марченко.

Щорічно під керівництвом науково-педагогічних працівників кафедри понад 50 студентів стаціонарної і заочної форм навчання захищає випускні дипломні роботи ОР «Магістр».

Дипломники кафедри є активними учасниками студентських наукових конференцій,

Переважна більшість представників кафедри – активні учасники художньої самодіяльності. Чоловічий вокальний ансамбль агрономічного факультету. 1994–1995 роки

внутрішньовузівських і Всеукраїнських олімпіад з агрономії, біології рослин, конкурсів на кращу студентську наукову роботу і кращого перспективного підприємця серед студентів вищих

навчальних закладів III–IV ступенів акредитації.

Сьогодні колектив кафедри спрямовує свою діяльність на подальше поліпшення навчальної, методичної, наукової роботи та оснащення навчального процесу сучасними технологіями, для підготовки висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців для аграрного сектору України.